

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

[Præfatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

possit remedium adhibere, monendo Prælaturam coram. Iam quando siue hoc, siue illo modo facta murmuratio, sit peccatum mortale, & quando veniale, arbitrio prudentis relinquatur diiudicandum ex circumstantiis seu qualitatibus & conditionibus rerum & personarum, neque id potest regula generali definiti, prout in verbo murmuratio expresserunt Angelus, Syluester & Tabiena.

Quartum peccatum est derisio; quam congruè dicitur doctrina D. Thomæ 2. 2. q. 75. art. 1. & 2. Nauar. in Enchir. cap. 18. num. 19. definit, significationem inordinatam mali culpæ, penæ, vel defectus naturæ ad iniiciendam erubescenciam; idemq; admonet, inordinatam, dixisse, eo q. ordinata, actus sit virtutis Eutrapeliæ, inclinantis ad recte vtendū ludicris.

Porro mortalis censetur derisio, vt ex cit. art. 2. habent Syluester & Tabiena in verbo Derisio: cum quis deridendo, alium quem omnino parumpendit, tamque vilem existimat, vnde eius malo non sit curandum, sed pro ioco habendum: Adde cum Iacobo à Graphiis in l. b. 2. de i. s. a. u. ear. cap. 141. quando per derisionem notabilis erubescencia animique perturbatio iniicitur alicui, aut iniicere intenditur, aut illius suffi-

ciens causa datur, derisore id aduertente aut aduertere debente. Tanto autem grauius est tale peccatum; quanto derisor magis tenetur reuereri eum, quem deridet. Ideoque derisio Dei peccatum est grauissimum, rationem habens blasphemie, vt ex eo intelligitur, quod D. Lucas in c. 22. Irriſioni Christo factæ à dicentibus *Propheta nobis Christe, & c. addiderit, & alia multa blaſphemantes.* Derisio item tum sanctorum, tum propriorum parentum peccatum est valde graue. Veniale vero peccatum est ex materia leuitate: nempe cum quis iocose modicum deridetur: aut de malo admodum exiguo: quia erubescencia inde sequens, pro nulla reputatur. Intellige cum Soto l. b. 3. de iust. & iure quest. 11. art. 2. concl. 2. genere suo; quia si quis, vt ille bene ait, vitium non ad eo per se malum illudendo obicit alteri, quem scit irrisionem ægerime latitum, peccat grauius contra charitatem; vt si honestissimo ac Religioso viro in facie obiceret ipsum absque arbitris fuisse cum puella locutum, vnde ingenti rubore ille suffunderetur, mortaliter profecto peccaret tanquam illicite contra charitatem graui molestia afficiens proximum.

L A V S D E O.

LIBER DECIMVS, ET TOTIVS OPERIS VIGESIMVS QVINTVS.

DE SPECIALI RATIONE IUDICANDI DE peccatis in ordine ad contractus, & ad quasi contractus ciuiles.

P R Æ F A T I O.

VI volunt diuites fieri incidunt in tentationem, & laqueum Diaboli, & desideria multa & nociua, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Quæ salutaris monitio D. Pauli in prior ad Timoth. cap. 6. rationem eam habere potest, quod cum diuitiarum acquirendarum modi alii sint de se illiciti, & alii de se liciti: radix omnium malorum (vt ibidem appellatur ab Apostolo) cupiditas faciat, vt non modo illi sint perniciosi, sed & hi sint periculosi: tanquam ii in quos malitia illorum deriuatur, dum ad eosdem palliandos seu tegendos, vsurpantur. De qua vsurpatione vt iudicetur, ad antedicta in lib. 23. De modis ipsis illicitis: addenda sunt pro sufficienti instructione Confessarii, quæ spectant ad modos acquirendi licitos: præsertim cum necessaria sit eorum notitia ad iudicandum, qui censeri debeant illegitimi, & degenerasse in illicitos. Varii verò sunt modi liciti acquirendarum diuitiarum, seu rerum temporalium: nam quandoque hæ nullius domini sunt, vt quæ pro derelictis habentur: quandoque verò dominum habere probabile est; sed quis sit ignoratur: de quarum vtrarumque vsurpatione, si ne illicita, iudicandum est secundum ea quæ tradita sunt de inuentis in præcedenti li. 10. ca. 13. sect. 3. Quandoque autem sunt communitatis bona: quorum vsurpatione à priuatis, per venationem, aut piscationem, aut lignationem, quando illicita sit iudicandum est per tradita in sequenti cap. 24. par. prima & secunda capitulis. Quandoque demum sunt bona propria aliorum: eorumque vsurpatione potest esse vel à magistratu per impositionem vectigalium, gabellarum & aliorum id genus onerum: de qua quando illicita sit, iudicandum est per consequenter tradita ibidem par. 3. capitulis: vel à persona priuata: idq; dupliciter, vel de consensu domini vt fit in contractibus, de quibus iam nobis propositum est dicere, quantum sufficit ad iudicandum quando sint illiciti; vel sine consensu domini vt fit per vsu capionem & præscriptionem, de quibus dictum est in eodem l. b. 10. cap. 20. vt videtur sufficienter ad iudicandum quando talis acquirendi modus sit illicitus. Atque de contractibus variè tractant, quorum in sequentibus habebitur mentio: inter ceteros autem latissime Conradus septem tractatibus, & nouissime tum Ludouicus Molina De iustitia & iure tractatu secundo tomo primo, tum Ferdinandus Rebellus in opere quod inscripsit, De obligationibus iustitiæ. Nos Deo iuuante persequemur ad nostrum institutum accommodate: primo tractatu quidem, generaliter spectantia ad rationem iudicandi de peccatis in ordine ad contractus ciuiles: reliquis vero, specialiter spectantia ad eorundem singulos, & ad quasi contractus.